

Retningslinjer for Brand- og Evakueringsøvelser

**BRAND & REDNING
SØNDERJYLLAND**

Baggrund

For visse bygninger fastlægger byrådene én gang om året, hvorvidt der skal gennemføres en brand- og evakueringsøvelse.

Formål

Disse retningslinjer beskriver, hvordan brand- og evakueringsøvelserne skal afholdes.

Brand- og evakueringsøvelsen har til formål at sikre, at personer, der opholder sig i en bygning på en hensigtsmæssig måde, kan bringe sig selv i sikkerhed i overensstemmelse med en forud lagt plan. Øvelsen kan desuden træne nøglepersoner i at udføre en forsvarlig førsteindsat mod en brand, såfremt det er muligt i situationen.

Lovhjemmel

Beredskabsloven, § 35 stk. 2 med henvisning til bekendtgørelsen om brandvænsforanstaltninger i hoteller m.v., plejehjem, forsamlingslokaler, undervisningslokaler, daginstitutioner og butikker.

Anvendelsesområde

- Bygningsafsnit med flere end 10 sovepladser i hoteller m.v. og plejehjem.
- Forsamlingslokaler til flere end 50 personer.
- Bygningsafsnit til undervisning med flere end 150 personer.
- Bygningsafsnit til daginstitutioner med flere end 50 personer eller med flere end 10 sovende.
- Butikker til flere end 150 personer.

Afgrænsning

Feriehuse uanset antallet af sovepladser, der anvendes til udlejning, er fritaget fra disse retningslinjer.

Indledning

Brand & Redning Sønderjylland ønsker med disse retningslinjer at skabe overblik over de krav, der stilles til en brand- og evakueringsøvelse i Haderslev, Aabenraa og Tønder Kommuner. Retningslinjerne er opdelt i seks emner, der sammen beskriver forløbet igennem hele øvelsen. Overordnet set, er det meget nemt at gennemføre en brand- og evakueringsøvelse. Det er dog vigtigt, at man som øvelsesansvarlig præcist ved, hvad man vil opnå med øvelsen. I forlængelse af disse retningslinjer er der udarbejdet målrettede øvelsesvejledninger, som kan hentes på www.brsj.dk under menuen brandsyn.

Brand & Redning kan i særlige tilfælde deltage med mandskab til en øvelse. Særlige tilfælde kan eksempelvis være specielle forhold omkring en bygnings indretning, eller brugerne af en bygning. I sådanne tilfælde deltager vi i et omfang, der vurderes som værende afgørende, for at en øvelse kan gennemføres.

Hvornår skal der afholdes brand- og evakueringsøvelser

En brand- og evakueringsøvelse skal gennemføres mindst en gang om året. Øvelsen afholdes, når den lokale leder vurderer, at det relevant. Et relevant tidspunkt er eksempelvis, når en bygning benyttes af et gennemsnitligt antal personer. I enkelte bygninger kan det være meget vanskeligt at foretage en brand- og evakueringsøvelse eksempelvis på plejecentre med sengeliggende personer. I sådanne tilfælde skal Brand & Redning kontaktes, for at aftale et individuelt forløb.

Det vigtige forarbejde

Forud for brand- og evakueringsøvelsen skal man tænke over, hvilke situationer der kan opstå, som gør det nødvendigt at evakuere en bygning. I første omgang kan man begrænse sig til brande, som kan opstå forskellige steder, i bygningen. Senere kan man udvide planen med eksempelvis håndtering af bombetrusler.

De situationer, der findes frem til, kan virke som inspiration til den kommende øvelse, således at grunden til evakueringen bliver så realistisk som mulig.

Udgangspunktet for brand- og evakueringsøvelsen er en brand- og evakueringsinstruks, som er tilpasset forholdene på stedet. Du finder Brand & Rednings oplæg til instruksen på www.brsj.dk under menuen Vejledninger. Husk, at der i forbindelse med instruksen kan være særlige forhold hos netop jer, der skal indarbejdes i planen eksempelvis: slukning af ventilationsanlæg, fjernelse af gasflasker eller andet brandfarligt oplag osv.

Planlæg øvelsen, og få det bedste udbytte

Hvis der opstår brand i en bygning, kan det være altafgørende, at det på forhånd er øvet, hvordan man forlader den eller dem.

Når øvelsen afholdes, forløber den sjældent helt som planlagt. Husk, at det primære mål er at få alle personer ud af bygningen. En øvelse er generel, og skal på en gang ikke dække alle tænkelige situationer, som kan opstå.

Det er vigtigt at have fastlagt, hvilket fokus man vil have på den kommende øvelse. Er personalet urutineret i evakueringen, bør man starte med det simple at forlade bygningen stille og roligt. Efterfølgende bør man udvide succes kriteriet, indtil man til sidst er helt trygge ved at fortage evakueringen. Der bør altid afholdes mere end en årlig øvelse, hvis den lokale leder vurderer, at niveauet ikke er tilstrækkelig, specielt på steder med børn og unge.

Følgende spørgsmål kan virke som inspiration til øvelsens fokus:

Hvad skete der, da varslingen begyndte? Huskede man at lukke vinduer og døre? Glemte man noget eller nogen undervejs? Hvor lang tid tog det? Hvad gik som planlagt, og hvad gik ikke som planlagt?

Instruer personalet og andre personer, så de er forberedt

En brand- og evakueringsøvelse skal ikke nødvendigvis forløbe efter planen. Det vigtigste er, at deltagerne lærer af øvelsen. Er niveauet for lavt, opstår der sandsynligvis ikke problemstillinger, man lærer af. Omvendt kan niveauet også være for højt. Uanset hvor meget der øves, kan der opstå uventede situationer, kunsten er at håndtere disse på en hensigtsmæssig måde, så evakueringen alligevel kan gennemføres. Des bedre nøglepersonerne (serviceteknikere, pædagoger, lærer mv.) er instrueret i deres opgaver des større er sandsynligheden for, at de kan handle rationelt ved eksempelvis at vælge alternative flugtveje.

Det er lederens ansvar at personalet altid er instrueret i brand- og evakueringsinstruksen, og får den genopfrisket mindst en gang om året. Dette gælder ligeledes for nyansat personale. I bygninger, hvor de samme mennesker dagligt opholder sig, uden at være personale, eksempelvis skoler og institutioner, skal disse også modtage instruktion. Instruktionen i sådanne tilfælde skal tilpasses den enkelte deltagers alder/niveau.

Når øvelsen afholdes

Øvelsen kan foregå med eller uden forvarsel til bygningens brugere. Der er grundlæggende fire niveauer for forvarsler, som beskrives i de målrettede øvelsesvejledninger, som kan hentes på www.brsj.dk under menuen brandsyn.

Fra øvelsen iværksættes, og varslingen begynder, skal man observere forløbet og notere det, som forløber planmæssigt og det, som ikke gør. Notaterne skal bruges til senere at evaluere øvelsen.

Inden samlingspunktet forlades, enten for at lave supplerende øvelser med brandmateriel, eller for at vende tilbage til dagligdagen, skal der afholdes en kort debriefing. Debriefingen skal sikre, at alle er uskadede, og trygge ved situationen. Det kan være fordelagtigt at få korte bemærkninger til øvelsen med det samme. På den måde kan man notere de umiddelbare reaktioner, som ellers hurtigt vil blive glemt.

Erfaringsindsamling/evaluering

Øvelsen skal evalueres de følgende dage, og evalueringen skal indsendes til Brand & Redning Sønderjylland senest 14 dage efter øvelsen. Vi har udarbejdet et skema til formålet, som findes på www.brsj.dk under menuen brandsyn. Følg anvisningerne på skemaet.

Kontakt Brand & Redning Sønderjylland

Du er altid velkommen til at kontakte Brand & Redning for at spørge om vejledning til netop din øvelse. Kontakt os via telefon: 73 76 66 66 eller e-mail beredskab@brsj.dk

